

Opłaty za czynności geodezyjne i kartograficzne

Obowiązek uiszczania opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne wynika wprost z przepisów prawa, tj. art. 40 ust.3c ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010r. Nr 193, poz.1287), stanowiącego, że **udostępnianie danych i informacji zgromadzonych w bazach danych , o których mowa w art. 4 ust.1a i 1b, standardowych opracowań kartograficznych, o których mowa w art.4 ust.1e, oraz innych materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego , a także wykonywanie czynności związanych z udostępnianiem tych informacji, opracowań i materiałów zgromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym oraz wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego jest odpłatne(...)**

Przepis ten dodany został do ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne na mocy art.23 pkt 13 lit. b) ustawy z dnia 4 marca 2010r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz.489) i obowiązuje od dnia 7 czerwca 2010r.

Obowiązujący przed tą zmianą ust.3b art.40 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne również przewidywał odpłatność za udzielenie informacji z zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Do dnia 1 stycznia 2010r. ustalenie opłaty za czynności geodezyjne i kartograficzne traktowane było jako czynność materialno –techniczna, skutkująca obowiązkiem strony uiszczenia stosowanej należności, a przepisy prawa dla realizacji tego uprawnienia nie przewidywały formy decyzji lub postanowienia.

Z tego powodu czynność organu uznawana była za czynność z zakresu administracji publicznej w rozumieniu art.3 §2 punkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi **(tj. Dz. U. z 2012 r. poz.270)** a skargę do sądu na taką czynność można było wnieść, zgodnie z art.52 § 3 tejże ustawy , po uprzednim wezwaniu na piśmie właściwego organu – w terminie 14 dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o podjęciu czynności – do usunięcia naruszenia prawa.

(postanowienie WSA w Warszawie z dnia 28 czerwca 2010r., IV SA/Wa 43/10 ;
postanowienie NSA z dnia 5 października 2010r., I OSK 1594/10)

Po wejściu w życie , z dniem 1 stycznia 2010r., ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) , uznać należy , że uregulowana w niej została kwestia formy ustalenia opłaty za czynności geodezyjne i kartograficzne (decyzją administracyjną) oraz kwestia właściwości organów uprawnionych do wydania takiej decyzji takiej decyzji zarówno w pierwszej jak i w drugiej instancji.

Straciły zatem aktualność poglądy ukształtowane w poprzednio obowiązującym stanie prawnym, że ustalenie opłaty za czynności geodezyjne i kartograficzne uznawane było za czynność materialno-techniczną.

(postanowienie NSA z dnia 1 lutego 2012r. sygn. akt I OW 172/11, postanowienie NSA z dnia 30 marca 2011r., I OW 7/11 oraz wyrok WSA w Łodzi z dnia 27 czerwca 2012r., III SA/Łd 307/12)

Opłaty za czynności geodezyjne i kartograficzne są środkami publicznymi stanowiącymi nieopodatkowane należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym pobieranym przez państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne.

W świetle art.217 Konstytucji RP nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych
(Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

- art. 60 pkt.7

Środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym są w szczególności dochody pobierane przez państwowe i samorządowe jednostki budżetowe na podstawie odrębnych ustaw.

Dochodami takimi są opłaty za czynności geodezyjne i kartograficzne.

- art. 11 ust. 1 wymienionej ustawy stanowi, że jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa
(tj. Dz. U. z 2012r., poz. 749 ze zm.)

- art. 3 pkt 8

Pod pojęciem nieopodatkowanych należności budżetowych należy rozumieć niebędące podatkami i opłatami należności stanowiące dochód budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikające ze stosunków publicznoprawnych.

Uprawniona jest zatem konkluzja, że Powiatowy Ośrodek Geodezji i Kartografii jest jednostką budżetową w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, a pobierane przez niego na podstawie art. 40 ust. 3c ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne opłaty za wykonanie czynności geodezyjnych i kartograficznych są dochodami stanowiącymi nieopodatkowane należności budżetowe.

Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 2012.09.05 - II SA/Go 433/12

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych
(Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

Zatem w sprawie naliczania opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne ma zastosowanie art.61 ustawy o finansach publicznych.

Stosownie do art.61 ust.1 pkt 2 **organami I instancji właściwymi do wydawania decyzji** w odniesieniu do należności, o których mowa w art.60 , o ile odrębne ustawy nie stanowią inaczej , **są** w stosunku do należności jednostek samorządu terytorialnego – wójt, burmistrz, prezydent miasta, **starosta** albo marszałek województwa.

Zgodnie zaś z art.61 ust.3 pkt 4 tej ustawy **organami odwoławczymi od decyzji** , o których mowa w ust.1 pkt 2, są **samorządowe kolegia odwoławcze**.

Skarga do WSA na decyzję SKO (30 dni).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych
(Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

- Art. 66

Do egzekucji należności , o których mowa w art.60 , mają zastosowanie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012r., poz. 1015)

Organ egzekucyjny – rozumie się przez to organ uprawniony do stosowania w całości lub w części określonych w ustawie środków służących doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych ich obowiązków o charakterze pieniężnym lub obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz zabezpieczenia wykonania tych obowiązków;

Właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego – rozumie się przez to odpowiednio wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa;

**Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji
(Dz. U. z 2012r., poz. 1015)**

Podstawą prawną egzekucji będzie art. 2 §1 pkt 1a ustawy o postępowaniu....

Art. 2. § 1. Egzekucji administracyjnej podlegają następujące obowiązki:
(...)

1a) niepodatkowe należności budżetowe, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.)

**Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji
(Dz. U. z 2012r., poz. 1015)**

Art. 5. § 1.

Uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązków określonych w art. 2 jest:

1) w odniesieniu do obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego – właściwy do orzekania organ I instancji, z zastrzeżeniem pkt 4;

(...)

4) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez naczelnika urzędu celnego decyzji, postanowień lub mandatów karnych oraz z przyjętych przez naczelnika urzędu celnego zgłoszeń celnych, deklaracji albo informacji o opłacie paliwowej – właściwy dla tego naczelnika dyrektor izby celnej.

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012r., poz. 1015)

Art. 15. § 1

Egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba że przepisy szczególne inaczej stanowią. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.

Ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne nie zawiera żadnych postanowień dotyczących poboru opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne. Regulacja taka pojawia się w **Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 19 lutego 2004r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego (Dz. U. Nr 37, poz.333).**

„ ...pobranie opłaty następuje odpowiednio w dniu przyjęcia dokumentacji do zasobu albo udostępnienia materiałów....”

WNIOSKI :

1. Od dnia 1 stycznia 2011r. mamy do czynienia z pewnym złamaniem klarowności systemu funkcjonowania służby geodezyjno-kartograficznej. Pobieranie opłat za udostępnianie materiałów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej i jednocześnie stanowi generowanie przychodów własnych budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
2. Opłata za czynności geodezyjne i kartograficzne ma charakter opłaty administracyjnej .
3. Forma opłaty – decyzja administracyjna , wydana przez starostę (prezydenta miasta), marszałka województwa.
4. Organami odwoławczymi od decyzji są samorządowe kolegia odwoławcze.
5. Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niekonstytucyjności zapisów art. 40 ust.5 pkt 1 lit b) ustawy PgiK z art.92 w związku z art.217 Konstytucji.

Dziękuję za uwagę !

Wrocław, dnia 26 listopada 2012r.